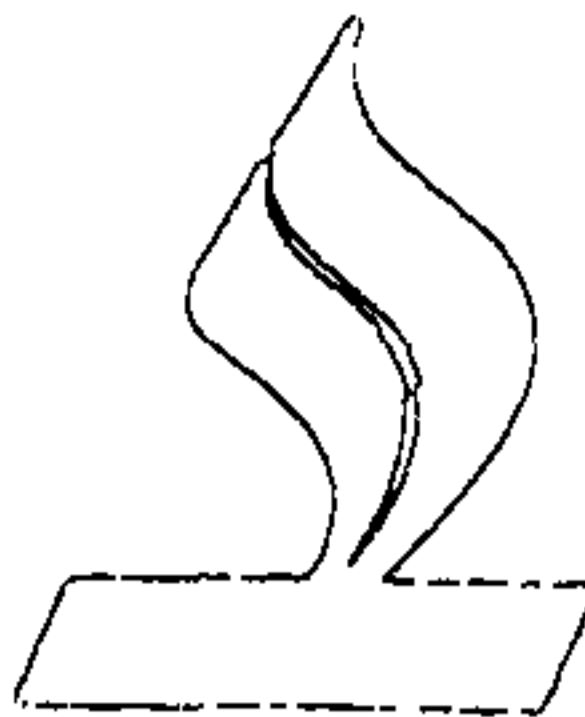

מ. 101/1

המסד לביטוח לאומי
האגף לתכנון ומחקר

**נתוח דחיות
של
תביעות לקצבת
זקנה ושאידיים
לפי סיבות
לשנים 1969-1970**

מס' 1

סקר

ירושלים, נובמבר 1970, חשון תשל"ב

נ ת ו ת ד ח י ו ת ש ל ח ב י ע ו ת

ל ק צ ב ת ז ק נ ה ו ז א י ר י ם

ל פ י ס י ב ו ת

ליטניט 1969-1970

<u>צמוד</u>	<u>א - מ ב ו א</u>
1	1. כללי
1	2. מקור הנחונות
1	3. שיעור הדחיות
2	4. סכום הממצאים
	<u>ב - ל ו ח ו ת</u>
	לוח 1: התפלגות הדחיות של חביעות לקצבת זקנה לפי סבת הדחיה והמין בשנים 1969, 1970
6	
	לוח 2: התפלגות הדחיות של חביעות לקצבת זקנה לפי סבת הדחיה, שנת לידה ומין בשנים 1969, 1970
7	
	לוח 3: התפלגות הדחיות לקצבת זקנה לפי סבת הדחיה, מצב משפחתי ומין
8	
	לוח 4: התפלגות הדחיות לקצבת זקנה לפי סבת הדחיה, סוג המבוטח והמין
9	
	לוח 5: התפלגות הדחיות לקצבת זקנה לפי סבת הדחיה, מין וותק בארץ
10	
	לוח 6: התפלגות הדחיות לקצבת זקנה לפי שנת לידה, מין וותק בארץ
11	
	לוח 7: התפלגות הדחיות של החביעות לקצבת שאירים לפי סבת הדחיה והמין
12	
	לוח 8: התפלגות הדחיות של חביעות לקצבת שאירים לפי סבת הדחיה ושנת הלידה
13	
	לוח 9: התפלגות הדחיות של חביעות לקצבת שאירים לפי סבת הדחיה וותק בארץ
14	
	לוח 10: התפלגות הדחיות של חביעות לקצבת שאירים לפי סבת הדחיה וסוג המבוטח
15	

א. מ ב א

1. ב ל ל י

במרסום זה מרוכזת סדרת לוחות המתיחסת לתביעות לקצבת זקנה ושאיירים שנדחו בשנים 1969 ו-1970. מטרת העבודה היא מחד לעמוד על הסבות לדחית התביעות ומאידך לעמוד על חכונות מגיטי התביעות מבחינת הגיל, מצב משפחתי, מעמד בעבודה, וחק בארץ וכו'.

לאיתור הסבות לדחיה חטיבות רבה מאחר ויש להביא אותן במוזכר בקטר לשנויים בתנאי הזכאות, היקוני חוק וכו'. יצויין שחומר זה נחוץ למגבלה רצינית והיא שהתתיחסות הנה לאוכלוסיה מצומצמת למדי של אנשים שנוצרה לגיבהם עילה לתביעה והגיונו אותה מתוך חוסר ידיעת החוק בדבר חוג המבוטחים, תנאי הזכאות וכו'. אך יש להניח שהרוב הגדול של האנשים, היודע שאין בטיס חוקי לתביעתם, כלל לא מגיט תביעה. עם זאת נראה שניתן למרות זאת לקבל תמונה, ואפילו חלקית של התפלגות הדחיות לפי סיבות.

יש לקוות טעם השלמת הפעולה על מצוי זכויות של קליטות המתוכננת ע"י המוסד, ניתן יהיה לחקור באינטנסיביות גדולה יותר אוכלוסיה זו.

2. מקור הנתונים

המקור לעבוד הנתונים הוא הכרססת המנוקבת לול דחיות המתבססת על טופס הודעת החלטת דחיה (טופס בל/485). יצויין לדחיות אלה אינן אבטולוטיות ויתכן שחלק מאלה שנדחו יקבלו גמלה לאחר שימלאו את תנאי הזכאות או לאחר הגשת ערעור. לכך יש לזווג את הדחיות עם קובץ מקבלי הגמלאות.

לעומת זאת הסטטיסטיקה המוספת של דחיות המתפרסמת בירחון הסטטיסטי מתבססת על פנקס התביעות, והעבוד החודשי נעשה באופן ידני על ידי ספירת כל התביעות שנדחו. עקרונית לא צריכים להיות הבדלים מהותיים בין שתי הסדרות, טרם להבדלים שמקורם באי-חפיפה של מועדי הרישום.

3. שעור הדחיות

שעור הדחיות לול תביעות לקצבת זקנה ושאיירים נמצא בירידה מתמדת. הירידה איננה רק בשעור הדחיות אלא אפילו במספר המוחלט. ובהתחשב בעובדה למספר התביעות המוגשות מדי טנה נמצא בקו עליה הרי שיטנה התקדמות גדולה לקראת צמצום הדחיות. הסטטיסטיקה של הדחיות לשנים 1970/1 - 1968/9 מצביעה על המגמה הבאה:

2/...

1970/71	1969/70	1968/9	
<u>1. זקנה</u>			
19,672	17,601	13,243	א. מספר חביעות
813	816	1,065	ב. מספר דחיות
4.1%	4.6%	8%	ג. שיעור הדחיות
<u>2. שאירים</u>			
5,666	5,174		א. מספר חביעות
234	197		ב. מספר דחיות
4.1%	3.8%		ג. שיעור הדחיות

4. סכום הממצאים

4.1 - חביעות לקצבת זקנה

בשנת 1970 חלה ירידה של כ- 30% במספר הדחיות בהשוואה לשנת 1969. ירידה זו מבטאת בעקרה את הצמצום הרב (כ-50%) במספר הדחיות של חביעות נשים.

4.1.1 - גברים

כ-90% מהדחיות נבעו בגלל ארבע סבות: פרישה - כ-50%, פגור בתשלום, כ-20%, גיל זכאות - 10% ו-לא מבוטח - 10%. כל יתר הסבות כגון: תקופת אכסרה, גמלת כפל, החיסנות וכו' תורמות בסך הכל כ-10% מכלל הדחיות (ראה לוח 1). מכאן ברור שחלק הארי של הדחיות אינו בבחינת דחיה מוחלטת והבעיה נפתרת מאליה עם מלוי תנאי הזכאות. הכוונה לסבות גיל ופרישה המהוות יחד כ-60% מכלל הדחיות. גם ביחס ל-10% של הדחיות שמקורן באי-שיכותם של מגישי החביעות לחוג המבוטחים בזקנה ושאייריט, יש להניח שלפחות חלק מהם זכאי לגמלה שלא מן המניין. כפי שנראה בלוחות 6,5 חלק מאוכלוסייה זו עלה ארצה בשנים 1961-67 בגיל העולה על 60 שנה, כך שאינו מבוטח לפי חוק הבטוח הלאומי. חלק אחר אינו מבוטח בגין היותו מ"חיקי הישוב" וגם חלק זה מכוסה במסגרת גמלאות שלא מן המניין. כך שלמעשה הסיבה העקרית לדחיות שעלולה לגרום לאי כטוי של חלק מהאוכלוסייה היא פגור בתשלום. לא ניתן במסגרת בדיקה זו לודא איזה חלק מאלה שנדחו הגישו חביעה לגמלה שלא מן המניין וחביעתם אושרה.

4.1.2 - נזקים

כאמור חלה ירידה גדולה במספר הדחיות בין השנים 1969 ו-1970. הסבה העקרית לתופעה זו היא הירידה הדרסטית במספר הדחיות שמקורן ב"תקופת הכשרה". סבה זו החה כ-50% מהדחיות בשנת 1969 לעומת כ-15% בשנת 1970. ישנה כאן התקפות של המדיניות הליבראלית בקשר לתקופת האכזרה לנשים - בטול הצורך בתקופת האכזרה לאלמנות ולנשים נזואות עולות (טבעליהן אינן מסוגלים לכלכל את עצמן), תיקון שהוכנס אשחקד. התוצאה של תיקון זה מובטאת באופן מלא בלוח מס' 3. ביחס לאלמנות הבעיה נפתרה לגמרי ואין כמעט אלמנה הנדחחה בגלל סבה זו. ואילו ביחס לנשים נזואות הצטמצם היקף הדחיות עד לכדי שליטה. הסבות העקריות לדחיות לא נשיט בזנת 1970 הן (ראה לוח 1): "לא מבוטח" - כ-40% מכלל הדחיות; פריטה - כ-20%; פגור בתחלום ותקופת אכזרה, כ-15% כל סבה.

כאשר לאלה שאינן סייכות לחוג המבוטחים, הרי שחלקן מקבלות גמלאות אחרות, חלקן אינן מבוטחות מאחר והן עקרות בית ולא נצלו את זכותן לבטוח ברשות, וחלקן נתמכות כך שייחכן מהן זכאיות לקבל גמלאות ללא מן המניין (ראה לוח 4). הנשים שתביעותיהן נדחו מסבת "פריטה" תקבלנה את הקצבה עם פרישתן, כך שלמעשה מספר הדחיות האבסולוטיות הוא קטן למדי ונעוץ בעובדה שלא מלאה לנשים תקופת האכזרה או ממפגרות בתחלום. זה נוגע לכ-25-30% מכלל הנשים שנדחו.

4.2 - תביעות לקצבת שאירים

הרוב המכריע לדחיות של תביעות לקצבת שאירים מחייחם לשאיריהן של מבוטחים גברים (כ-85%). הסבות העקריות לדחיות הן (ראה לוח 7): פגור בתחלום, כ-45%; גמלח כפל כ-30%; ואי הסתייכות לחוג המבוטחים, כ-15%.

מלוח מס' 8 ניתן לראות:

- (1) אי-הבטוח הוא בעקר מסעמי גיל.
- (2) הדחיות שמקורן ב"פגור בתחלום" פוגעות כצטוי, בעקר בנשים סטרם הגיעו לגיל פריטה. כ-70% מכלל הדחיות בגלל פגור בתחלום הם של שאיריהם של גברים שבמותם היו בגיל נמוך מ-60 ואם נצא מתוך הנחה שבת הזוג היא לרוב צעירה מהגבר במספר שנים, הרי התוצאה הבלתי נמנעת היא שרוב הנשים הנדחות הזן בגיל צעיר יחסית, ועד הגיען לגיל פריטה הן לא תקבלנה קצבת שאירים.

4.3 אפשרות העמקת הניתוח לפי סבות

עבוד זה, כאמור, הנו מסתי למדי ולא ממצה במידה מספקת. לעתיד יש לסקול אפשרות הרחבת העבוד והנתוח בעקר בנקודות הבאות:

(1) הרחבת הנתוח לכל האוכלוסיה שאינה מקבלת גמלת זקנה וזאירים (במידה וקיימת עילה לחביעה כמובן) - חלק בחשבון במטגרת סקר מצוי זכויות של זקנים .

(2) העמקת הנתוח לפי סבות הדחיה אם מדובר בפגור ונחללים, אפשר למדוד את עומק ומידת הפגור; במקרה של תקופת אכטרה - איזו תקופת חסרה כדי לעמוד בתנאי הזכאות; אלה שאינם מבוטחים מאיזו סבה, האם מסבת גיל, ותק בארץ וכו'.

(3) קיימת אפשרות לחלק מהדחיות אוזרו בינוניים בעקבות לזויים בתנאי הזכאות או מלוי תנאי הזכאות, לכך היה רצוי לזווג את כרטסת הדחיות עם קובץ מקבלי הגמלאות, על מנת לקבל תמונה אמיתית של הדחיות האבסולוטיות.

ב - ל ו ח ו ת

לנת 2 - התפלגות הדחיות על תביעות לקצבת קצבה - לטעם סגן הדחיה, שמו ליהודה ובני בתים 1969 ו-1970

שנת הדחיה	ד' ט' ג'										ד' ר' ב' ג'										שנת הדחיה
	1911	1910	1909	1908	1907	1906	1905	1904	1904	הכל	1906	1905	1904	1903	1902	1901	1900	1899	הכל		
16	10	114	105	66	65	63	164	603	16	3	23	121	69	34	15	52	48	381	סך הכל		
2	1	22	18	9	8	5	58	123	2	-	4	4	1	7	2	-	16	32	אינו מבוסס		
10	9	2	2	-	-	-	-	23	9	3	17	4	1	-	-	-	-	34	גיל זכאות		
-	-	23	16	15	3	3	2	62	2	-	2	85	46	22	9	37	6	209	פריסה		
2	-	47	49	34	46	39	69	286	1	-	1	2	3	2	-	-	4	11	קופת אכילה		
-	-	10	15	7	7	12	17	68	1	-	3	22	15	4	3	14	16	78	פגור בתשלום		
-	-	8	3	1	1	4	6	23	1	-	-	3	1	-	-	-	1	6	גמלה כפל		
2	-	2	2	-	-	-	12	18	-	-	-	1	2	1	1	1	5	11	סבות אחרות		
22	99	61	43	25	18	27	73	368	19	17	81	49	24	20	22	25	42	299	סך הכל		
7	42	18	10	6	5	13	47	148	3	-	3	1	2	2	2	6	13	32	אינו מבוסס		
8	3	-	-	-	-	1	1	13	8	14	2	-	-	-	-	1	1	26	גיל זכאות		
3	26	12	8	7	4	2	3	65	2	3	59	24	16	9	16	5	2	136	פריסה		
2	14	17	7	4	3	3	2	52	-	-	4	1	-	1	1	3	4	14	קופת אכילה		
1	8	5	12	6	2	3	14	51	4	-	9	1	6	6	1	8	19	73	פגור בתשלום		
-	5	7	3	1	2	5	5	28	2	-	2	3	-	1	1	-	1	10	גמלה כפל		
1	1	2	3	1	2	-	1	11	-	-	2	-	-	1	2	2	2	8	סבות אחרות		

1 7 1

לוח 3 - התפלגות הדחיות של חביעות לקיצבת זקנה לפי
 סכת הדחיה, מצב משפחתי ומין בשנים 1969-1970

הסיבה	ג ב ר י ס															
	נ ש י ס						ג ב ר י ס									
	1970			1969			1970			1969						
אחרת	אלמנה	נשואה	סה"כ	סרת	אלמנה	נשואה	סה"כ	אחר	אלמן	נשוי	סה"כ	אחר	אלמן	נשוי	סה"כ	
סך הכל	34	136	198	368	53	260	290	603	15	23	261	299	27	26	328	381
אינו מבוסס	11	55	82	148	3	49	71	123	2	4	26	32	3	2	27	32
גיל זכאות	1	6	6	13	4	15	4	23	2	--	24	26	2	--	32	34
פרשה	11	10	44	65	10	11	41	62	2	6	128	136	6	8	195	209
תקופת אנשורה	3	2	47	52	24	110	152	286	2	2	10	14	--	3	8	11
פיגור בתשלום	6	35	10	51	11	49	8	68	6	9	58	73	14	13	51	78
גימלת כפל	1	27	--	28	--	22	1	23	--	--	10	10	--	--	6	6
סיבות אחרות	1	1	9	11	1	4	13	18	1	2	5	8	2	--	9	11

1
 1
 1

לוח 4: התפלגות הדחיה של תביעות לקצבת זקנה לפי
 סוג הדחיה, סוג המבוטח והמין לשנים 1969 - 1970

מס' הדחיה	ד				ג				סך הכל					
	מקבלת גימלה	עקרת בית	נחמכה	שכירה לא עצמאית	עצמאית	שכירה	סה"כ	אחר סה"כ		נמך	שכיר לא עצמאי	עצמאי	שכיר	סה"כ
20	30	68	320	20	61	84	603	19	43	16	199	104	381	סך הכל
11	25	39	30	1	4	13	123	8	8	1	4	11	32	אינר מבוטח
--	--	3	13	2	2	3	23	1	5	4	12	12	34	גיל זכאות
2	--	--	4	1	29	26	62	5	--	2	135	67	209	פר ש"ה
5	--	18	217	13	13	20	286	1	7	--	2	1	11	תקופת אכסרת
1	--	2	51	2	10	2	68	3	23	6	41	5	78	פגור במשולם
--	1	--	2	--	3	17	23	--	--	--	1	5	6	גימלה כפל
1	4	6	3	1	--	3	18	1	--	3	4	3	11	סכומ אחרות
							1970							
12	31	83	83	12	66	81	368	14	45	32	126	82	299	סך הכל
8	25	64	29	7	5	10	148	4	7	1	2	18	32	אינר מבוטח
--	--	2	4	1	3	3	13	2	10	2	3	9	26	גיל זכאות
1	--	1	1	4	34	24	65	2	1	14	71	48	136	פר ש"ה
--	3	12	3	--	8	26	52	--	8	5	1	--	14	תקופת אכסרת
1	--	4	42	--	4	--	51	2	17	7	44	3	73	פגור במשולם
1	--	--	1	--	11	15	28	--	--	3	4	3	10	גימלה כפל
1	3	--	3	--	1	3	11	4	2	--	1	1	8	סכומ אחרות

1
 6
 1

לוח 5: התפלגות הדחיות של תביעות לקצבת זקנה
 לפי סיבת הדחיה, מין וזנות בארץ
 בשנים 1969 - 1970

אחר ולא ידוע	ג ב ר י ם										סה"כ	עד 1947	מ-1948 עד 1954	מ-1955 עד 1960	מ-1961 עד 1967	אחר ולא ידוע	שנת	סה"כ	סיבת הדחיה
	ג ב ר י ם					ג ב ר י ם													
	1961	מ-1955 עד 1960	מ-1948 עד 1954	עד 1947	סה"כ	1967	מ-1961 עד 1967	מ-1955 עד 1960	מ-1948 עד 1954	עד 1947									
102	167	91	131	112	603	89	32	32	126	102	381	סך הכל							
10	35	27	26	25	123	3	17	6	2	4	32	אינו מבוטח							
6	2	2	8	5	23	4	2	4	15	9	34	גיל זכאות							
7	7	2	20	26	62	41	8	14	77	69	209	פ ר י ש ה							
45	111	50	51	29	286	2	3	2	4	--	11	תקופת אכשרה							
27	12	8	15	6	68	35	1	5	23	14	78	פיגור בתשלום							
1	--	2	7	13	23	--	--	--	4	2	6	גימלת כפל							
6	--	--	4	8	18	4	1	1	1	4	11	סיבות אחרות							
70	75	45	89	89	368	68	42	36	77	76	299	סך הכל							
32	40	23	32	21	148	4	19	7	2	--	32	אינו מבוטח							
4	1	3	3	2	13	3	5	4	10	4	26	גיל זכאות							
3	5	8	20	29	65	9	14	17	45	51	136	פ ר י ש ה							
6	12	5	15	14	52	4	1	2	4	3	14	תקופת אכשרה							
24	11	6	8	2	51	44	2	4	8	15	73	פיגור בתשלום							
--	--	--	9	19	28	2	--	1	5	2	10	גימלת כפל							
1	6	--	2	2	11	2	1	1	3	1	8	סיבות אחרות							

שנת 1970

שנת 1969

שנת 1970

שנת 1969

לוח 6: התפלגות הדחיות של חביעות לקצבת זקנה לפי שנת לידה, מין, ורוח בארץ - לשנים 1969/70

שנת לידה	1 9 7 0				1 9 6 9				סה"כ	עד 1947
	אחר ולא ידוע	1961-1967	1955-1960	1948-1954	אחר ולא ידוע	1955-1960	1948-1954	1947		
68	42	36	77	76	89	32	126	102	381	סך הכל עד 1899
17	7	6	5	7	14	6	11	9	48	1900
6	4	3	4	8	15	--	15	18	52	1901
1	2	3	9	7	2	3	3	4	15	1902
2	2	4	6	6	6	6	13	7	34	1903
5	3	1	9	6	21	4	22	19	69	1904
16	5	5	13	9	23	10	47	33	121	1905
9	14	10	19	29	4	2	8	5	23	1906
12	5	4	12	4	4	1	7	7	19	גירוי יותר
75	74	43	88	88	103	166	131	112	603	סך הכל עד 1904
23	17	13	7	13	29	22	39	39	164	1905
3	12	2	3	6	7	29	10	7	63	1906
--	4	2	6	6	7	32	11	5	65	1907
3	8	2	10	1	1	30	10	13	66	1908
9	8	6	7	11	30	27	16	18	105	1909
10	9	5	18	18	19	24	37	25	113	1910
11	13	11	32	31	1	1	3	3	10	1911
16	3	2	5	2	9	1	5	2	17	גירוי יותר

י י י

לוח 7: החפלבנות הדחיות של תביעות לקצבת שאירים לפי
סיבת הדחיה והמין בשנים 1969 - 1970

נשים		גברים		גברים ונשים		סיבת הדחיה
1970	1969	1970	1969	1970	1969	
מספרים מוחלטים						
29	19	173	138	202	207	סך הכל
9	5	19	17	28	22	אינו מבוטח
9	4	79	93	88	97	פיגור בתשלום
1	--	2	13	3	13	קופת אכסרה
3	1	57	41	60	42	גימלח כפל
7	9	16	24	23	33	סיבות אחרות
אחוזים						
100	100	100	100	100	100	סך הכל
31	26	11	9	14	11	אינו מבוטח
31	21	46	49	44	47	פיגור בתשלום
4	--	1	7	1	6	קופת אכסרה
10	6	33	22	30	20	גימלח כפל
24	47	9	13	11	16	סיבות אחרות

לוח 8: התפלגות הדחיות של תביעות לקצבת שאירים לפי סיבת הדחיה
 ושנת הלירה לשנים 1969-1970 (למבוטחים גברים בלבד)

	1970				1969				סיבת הדחיה		
	מ-1908 דחיה	מ-1905 עד 1907	מ-1900 עד 1904	עד 1899	מ-1908 דחיה	מ-1905 עד 1907	מ-1900 עד 1904	עד 1899			
סך הכל	96	17	28	32	173	88	21	30	49	188	
אינו מבוסס	3	1	3	12	19	--	--	5	12	17	
פגור בחשלים	63	8	8	--	79	65	14	10	4	93	
תקופת אכסור	--	2	--	--	2	8	2	2	1	13	
גימלה כפל	19	6	15	17	57	5	4	7	25	41	
סיבת הדחיה	11	--	2	3	16	10	1	6	7	24	

לוח 9: התפלגות הדחיה על תביעות לקצבת שאירים לפני סמך הדחיה ורוח בארץ
 בקוים 1969, 1970 (שאיירי גנרטים ונסים)

	1970					1969					סבת הדחיה	
	אחר הלא ידוע	עד 1961	עד 1955	עד 1948	עד 1947	אחר הלא ידוע	עד 1961	עד 1955	עד 1948	עד 1947		
2	25	26	62	87	202	47	31	21	57	51	207	סך הכל
1	7	9	4	7	28	2	9	4	3	4	22	אינו פבוט
-	13	12	31	32	88	37	4	12	25	19	97	פיגור במלואם
-	-	2	-	1	3	1	7	2	2	1	13	תקופת אכסיה
-	4	3	18	35	60	3	4	1	15	19	42	גימלה כפל
1	1	-	9	12	23	4	7	2	12	8	33	סיבות אחרות

לוח 10: התפלגות הדחיות של חביעות לקצבת שאירים לפי
 סיבת הדחיה וסוג המבוטח לשנים 1969 - 1970

מקבל במלה	נחמד	1970			1969			סה"כ	סיבת הדחיה					
		לא שכיר ולא עצמאי	עצמאי	שכיר	סה"כ	אחר	מקבל במלה			נחמד	עצמאי ולא שכיר	שכיר		
15	43	33	9	58	44	202	16	38	41	17	57	34	207	סך הכל
11	2	7	3	1	4	28	7	--	5	1	--	6	22	אינו מבוטח
3	--	20	3	46	16	88	6	--	24	11	48	8	97	פיגור בתשלום
1	--	1	--	1	--	3	1	--	7	1	2	2	13	תקופת אכשרה
--	32	3	2	8	15	60	--	29	1	--	2	10	29	גימלת כפל
--	9	2	1	2	9	23	2	9	4	4	5	8	24	סיבות אחרות

1

.....

.....

.